

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๑/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๕๑

วันที่ ๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายเฉลิม เหล่าสุวรรณ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณีนายเฉลิม เหล่าสุวรรณ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ส่งคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๓๕ กรณีนายเฉลิม เหล่าสุวรรณ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า นายเฉลิม เหล่าสุวรรณ ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

LIRT

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าวเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

จากการตรวจสอบปรากฏว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๑๕๓,๔๔๘,๓๕๕.๖๑ บาท ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีผลให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี รวม ๓ ครั้ง และปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ เพียง ๒ ครั้ง คือ กรณีเข้ารับตำแหน่งยื่นเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓ และกรณีพ้นจากตำแหน่งยื่นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งต้องยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด สำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๓ ฉบับ คือ (๑) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๓๕๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๘ (๒) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๑๓๗๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ และ (๓) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๑๑๓๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

ต่อมาผู้ร้องได้มีคำสั่งให้รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

LIART

(๑) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๓๘๕ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ขอเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งเอกสารหลักฐาน กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้มีหนังสือ ที่ สข ๕๑๐๐๒/๘๔๕ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ส่งสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้องมาให้ผู้ร้องทราบ สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบตามลำดับ คือ หนังสือ ที่ สข (ส.จ.) ๕๑๐๐๒/๐๕๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบเกี่ยวกับหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี หากไม่ปฏิบัติตามจะเป็นกรณีใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบภายในเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด มีผลทำให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีต้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งและมีมูลเป็นความผิดอาญา หนังสือ ที่ สข ๕๑๐๐๒/ว. ๐๑๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๗ แจ้งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเข้าร่วมประชุม รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ก่อนถึงกำหนดพ้นจากตำแหน่ง (๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗) และหนังสือ ที่ สข ๕๑๐๐๒/ว.๐๕๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๘ แจ้งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเตรียมยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้อง ระหว่างวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๘ โดยได้ส่งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาพร้อมด้วย

(๒) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๐๗๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงนางสายใจ เรืองกุล ผู้รับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๓๕๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๘ นางสายใจให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานเป็นญาติกับผู้ถูกร้อง ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และเป็นแพทย์ประจำตำบล พยานเป็นผู้รับหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. แทนผู้ถูกร้อง เมื่อรับหนังสือแล้วได้นำไปให้นางสาววันดี เหล่าสุวรรณ ซึ่งเป็นบุตรสาวของผู้ถูกร้อง

(๓) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๐๗๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึง นางสาววันดี เหล่าสุวรรณ ผู้รับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๑๓๗๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๑๓๓๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ นางสาววันดีให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานเป็นบุตรสาวของผู้ถูกร้อง ประกอบอาชีพรับราชการครูพยานเป็นผู้รับหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. ดังกล่าวแทนผู้ถูกร้อง เมื่อรับหนังสือแล้วได้นำไปให้ภรรยาของผู้ถูกร้องทั้งสองฉบับ รวมถึงหนังสือที่ได้รับจากนางสายใจ เรืองกุล

(๔) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๐๗๕ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึง นายสรรเพชญ์ กุลวิจิตร เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ ๗ ว ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายสรรเพชญ์ ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานมีหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกสภาฯ และสำนักงาน ป.ป.ช. เกี่ยวกับเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาต่อผู้ร้อง ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้มีหนังสือ ที่ สข (ส.จ.) ๕๑๐๐๒/๐๕๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ แจ้งเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นต่อผู้ร้อง รวมทั้งได้นำหนังสือกรมการปกครอง ลับ ค่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๑/ว.๘๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแจ้งให้ทราบในที่ประชุมสภาฯ สมัยประชุมสามัญสมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๕ นอกจากนั้นในช่วงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ได้มาปฏิบัติราชการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งไว้แต่ยังดำเนินการไม่เรียบร้อย และตรวจสอบ กรณีอื่น ๆ พยานเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. และผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้เข้าพบเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕

(๕) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๐๗๘ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึง นางสาวเฉลียว จันทรัตน์ ผู้อำนวยการกองกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นางสาวเฉลียว ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานมีหน้าที่ในการจัดการประชุมสภาฯ และประชุมคณะกรรมการสภาฯ รวมทั้งดูแลเรื่องสิทธิและสวัสดิการของสภาฯ ทั้งหมด พยานได้เชิญเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. มาให้ความรู้ในเรื่องการยื่นบัญชีฯ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ใกล้เคียงพื้นที่ ปรากฏว่าผู้ถูกร้องไม่ได้เข้าร่วมรับฟังแต่อย่างใด

(๖) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๐๘๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงนายกม เรื่องกุล อติตรองนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายคมให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยาน ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี รวม ๓ ครั้ง โดยทราบจากเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้มาตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และมาให้ความรู้และแนะนำในเรื่อง การยื่นบัญชีดังกล่าว

(๗) คำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๑/๐๐๗๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงผู้ถูกร้อง โดยผู้ถูกร้องให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องทราบว่าหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ทั้ง ๓ กรณี คือ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เนื่องจากเคยรับฟังการบรรยายของเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. เกี่ยวกับการยื่นบัญชี ฯ และได้ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ได้ยื่นบัญชีกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เพราะคิดว่าไม่มีความสำคัญ และทราบว่าการไม่ยื่นบัญชี ฯ มีโทษ ทางอาญาและห้ามเล่นการเมืองห้าปี แต่เห็นว่าเป็นโทษที่ไม่หนัก และคิดว่าจะไม่เล่นการเมืองท้องถิ่นอีก จึงไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ ในครั้งนั้น โดยมีเจตนาจะไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีดังกล่าวจริง สำหรับหนังสือจาก สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ส่งมานั้น ได้สอบถามบุคคลในบ้านแล้วทราบว่าหนังสือส่งมาที่บ้านจริง แต่คิดว่า ไม่ใช่เอกสารสำคัญ จึงไม่ได้ใส่ใจและนำมาเปิด

ผู้ร้องได้พิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ มีมติด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูป การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ จึงขอให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูป

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ข้อ ๓ จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยได้ส่งหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับหนังสือดังกล่าว ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง เพียง ๒ ครั้ง คือ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นด้วยเหตุว่า เมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจนครบวาระในตำแหน่ง ก็ได้ลงสมัครเลือกตั้งอีก ผู้ถูกร้องได้รับการศึกษาน้อย ทำให้ไม่สามารถเข้าใจในกฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ว่าต้องปฏิบัติอย่างไร และไม่ทราบว่า มีโทษทางอาญาถึงจำคุกด้วย ผู้ถูกร้องเข้าใจเพียงว่า ห้ามลงเลือกตั้งอีก การที่ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบก็ด้วยความช่วยเหลือของเพื่อนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่หลังจากผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งแล้ว ก็เลิกทำกิจกรรมทางการเมืองและไม่ได้พบเพื่อนอดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีก จึงไม่มีใครช่วยเหลือ ให้คำแนะนำจึงเข้าใจว่า ไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบอีกหลังพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงมีเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ (ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ข้อ ๓ หรือไม่)

เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นเฉพาะบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีภายในกำหนด ผู้ร้องจึงมีหนังสือไปยังผู้ถูกร้องให้ชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าว ๓ ฉบับ ผู้ถูกร้องได้รับทราบแล้ว ผู้ถูกร้องให้ถ้อยคำต่อผู้ร้องว่า ไม่ได้ยื่นบัญชีกรณีพ้นจากตำแหน่ง

มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เพราะคิดว่าไม่มีความสำคัญ และทราบว่าการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ มีโทษทางอาญาและห้ามเล่นการเมืองห้าปี แต่เห็นว่าเป็นโทษที่ไม่หนัก และคิดว่าจะไม่เล่นการเมืองท้องถิ่นอีก และมีเจตนาจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีดังกล่าวจริง สำหรับหนังสือจากสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ส่งมานั้น ได้สอบถามบุคคลในบ้านแล้วทราบว่า มีหนังสือส่งมาที่บ้านแต่คิดว่าไม่ใช่เอกสารสำคัญ จึงไม่ได้ดูหนังสือที่สำนักงาน ป.ป.ช. ส่งมา ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายเฉลิม เหล่าสุวรรณ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ จึงต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ